

Vzdelávanie BOZP v organizáciách- zvyšovanie jeho efektívnosti

Stredisko pre štúdium práce a rodiny
Bratislava

Autorky:

- PhDr. Beata Perichtová
- RNDr. Miroslava Kordošová

Trnava, október 2005

Vzdelávanie BOZP v organizáciách

- * proces cieľavedomého systematického utvárania a rozvíjania sústavy vedomostí, odborných schopností, návykov a zručností, formovania uvedomelého vzťahu,
- * žiadúcich postojov a foriem správania zamestnávateľov, zamestnancov alebo fyzických osôb vo vzťahu k úlohám v oblasti ochrany práce, k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení, k optimalizácii pracovných podmienok, k hodnoteniu rizík a opatreniam zameraných na vylúčenie alebo obmedzenie rizika a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce.

Legislatívne východiská vzdelávania BOZP

- zákon NR SR č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov
- zákon NR SR č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov.

 §15 Výchova a vzdelávanie

Teoretické východiská vzdelávania BOZP

- samostatná časť podnikového vzdelávania
- systém riadenia BOZP
- súčasť systému riadenia v podniku

- rešpektuje fázu zapracovanosti zamestnancov a mieru zodpovednosti za BOZP podľa svojho pracovného miesta a pracovnej pozície.

Ciele výchovy a vzdelávania BOZP v organizáciách

- ⇒ presadzovať vysokú úroveň BOZP a zaviesť nové metodické prístupy k ochrane zamestnancov,
- ⇒ prehĺbiť pochopenie nového prístupu k BOZP, zodpovednosti za bezpečné pracovné podmienky, za vlastné zdravie a zdravie spolupracovníkov

Ciele výchovy a vzdelávania BOZP v organizáciách

⇒ výchovou a vzdelávaním prispieť
k odstraňovaniu nedostatkov v dodržiavaní
predpisov a skvalitneniu starostlivosti
v oblasti BOZP,

⇒ zabezpečiť poznanie a plnenie ustanovení
právnych noriem z oblasti BOZP,

Ciele výchovy a vzdelávania BOZP v organizáciách

⇒ zvýšiť právne vedomie manažmentov podnikov v oblasti BOZP,

⇒ poskytnúť vedomosti o postupoch a metódach práce podporujúcich bezpečnosť a zdravie na pracovisku,

Ciele výchovy a vzdelávania BOZP v organizáciách

⇒ pri rekvalifikácii zabezpečiť nadobudnutie potrebných bezpečných pracovných návykov a zručností pre výkon nového povolania a poznať právne predpisy upravujúce BOZP v novom povolaní.

Správne školený zamestnanec i zamestnávateľ

- pozná základné právne predpisy na zaistenie BOZP, vie sa nimi riadiť na svojom pracovisku a pri výkone pracovných činností,
- pozná svoju zodpovednosť za BOZP v organizácii, svoje práva a povinnosti,
- pozná riziká na pracovisku a pozná spôsoby ochrany proti nim,
- pozná predpisy BOZP vzťahujúce sa na ním vykonávanú činnosť, bezpečné pracovné postupy a riadi sa nimi.

Cieľové skupiny zamestnancov

- vrcholový manažment,
- manažment prvej línie – majstri,
- radoví zamestnanci členení podľa druhu vykonávanej práce, resp. podľa pracoviska,
- zamestnanci v technicko-hospodárskych pozíciách,
- administratívni zamestnanci,
- s požadovanou odbornou spôsobilosťou z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- zástupcovia zamestnancov,
- iné osoby (dočasní pracovníci, brigádnici, zmluvní partneri, dodávatelia, návštevníci, exkurzie).

Typy vzdelávania

- vstupné vzdelávanie zamestnancov,
- opakované vzdelávanie zamestnancov,
- doplňovacie vzdelávanie zamestnancov
- osobitné vzdelávanie zamestnancov
- opakované vzdelávanie odborných zamestnancov rozličných profesií, u ktorých v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sú kvalifikačné požiadavky stanovené záväznými predpismi

Vstupné vzdelávanie BOZP

- preukázateľné a zrozumiteľné oboznámenie s podmienkami a požiadavkami BOZP v prvý deň nástupu nového zamestnanca do organizácie, pred poverením pracovnými úlohami, zohľadňujúce vykonávanú prácu, podmienky na pracovisku a iné okolnosti.

Vstupné vzdelávanie BOZP

- Vstupná inštruktáž
- Inštruktáž na pracovnom mieste
- Zácvik
- Zaškolenie

Opakované vzdelávanie

- vykonávané najmenej 1-krát za dva roky, ak osobitný predpis nestanovuje inú lehotu,
- zamestnávateľ pravidelnosť oboznamovania upraví vo vnútornom predpise
- o vykonanom vzdelávaní vyhotoví písomný záznam.

Opakované vzdelávanie

- Odporúčané témy opakovaného vzdelávania BOZP vo všeobecnosti :
  - informácia o stave bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v organizácii a na pracovisku,
  - usmernenie na odstránenie pretrvávajúcich nedostatkov,
  - cieľavedomé dopĺňanie vedomostí, nových poznatkov,
  - oboznamovanie s novými právnymi predpismi BOZP.

Formy vzdelávania BOZP

- vo vstupnom vzdelávaní zamestnancov - pri vstupnej inštrukcii školenie malých skupín účastníkov, individuálna inštruktáž na pracovnom mieste,
- v opakovanom vzdelávaní zamestnancov – školenie homogénnej skupiny účastníkov do 30 osôb,
- vo vzdelávaní zamestnancov s požadovanou odbornou spôsobilosťou z hľadiska BOZP – školenie, kurzy malých skupín účastníkov,
- vo vzdelávaní manažmentu – semináre, sústredenia, riadené samovzdelávanie, konferencie,
- v príprave a ďalšom vzdelávaní odborníkov BOZP – kurzy, stredoškolské a vysokoškolské vzdelávanie, konferencie, semináre, exkurzie.

Lektor BOZP

- odborný pracovník BOZP, ktorý absolvoval kurz
- jeho poslaním je poskytnúť účastníkom aktuálne vedomosti zo širokej oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, aspektov pracovného prostredia v širšej súvislosti s pôsobením ergonómických, ekologických a iných faktorov.

Lektor BOZP

- absolvoval špeciálnu lektorskú prípravu zameranú na pedagogické a psychologické špecifiká vzdelávania dospelých
- vlastní osvedčenie z kurzu pre lektorov,
- vlastní oprávnenie na vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce dodávateľským spôsobom

Ako zvýšiť efektívnosť vzdelávania BOZP ?

- ✎ využívať formy dištančného vzdelávania, t.j. určitej formy diaľkového štúdia sprostredkovaného médiami (telefón, rozhlas, televízia, počítače),
- ✎ využívať korešpondenčné vzdelávanie, e-learning,
- ✎ odstrániť formálnosť vstupného a opakovaného vzdelávania,

Ako zvýšiť efektívnosť vzdelávania BOZP ?

- ✎ rešpektovať fázu zapracovanosti zamestnancov,
- ✎ pestovať správne pracovné návyky,
- ✎ zamerať sa na zvláštne cieľové skupiny- noví zamestnanci, po materskej a rodičovskej dovolenke, po úraze ...,
- ✎ zaradiť témy optimálnej komunikácie v sociálnom kontakte a vyjednávanie, tímovú prácu,
- ✎ prispôbovať formy a metódy konkrétnej situácii a konkrétnej skupine,
- ✎ včleniť vhodné obsahy o ochrane vlastného zdravia do podnikového vzdelávania

Ďakujem za pozornosť !

Kontakt :

Stredisko pre štúdium práce a rodiny

Bratislava

www.sspr.gov.sk

kordosova@sspr.gov.sk

perichtova@sspr.gov.sk